

ИЗ КЊИГА И ЧАСОПИСА

VI МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ГЕОМЕТАРА

У току 1938 г. запажена су два догађаја, који непосредно тангирају геометарску струку. Од 29 септембра до 8-ог октобра, у почетку — у Риму, а при крају — у Фиренци, радио је V Међународни Фотограметријски Конгрес, а од 5-ог до 10 октобра у Риму састали су се претставници геометарског staleжа оних држава, које су зачлањене у Међународној Федерацији Геометара.

Пошто се ова федерација бави проучавањем најактуелнијих и најважнијих питања геометарске професије, то се реферат о резултатима њеног конгреса ставља на прво место.

О радовима фотограметријског конгреса, веома важним и значајним за целу геометарску струку, ћемо говорити у наредном броју нашег часописа.

Како је познато, међународни конгреси геометара, на којима може узети учешћа сваки члан организација, учлањених у Федерацију, састају се сваке четврте године. Претходни конгрес се одржао у Лондону, 1934 г.

Међународни догађаји су спречили одлазак југословенских делегата на конгрес и тако овај пут Југославија није била на њему претстављена. Ова околност приморава нас да аутентични извештај југословенског делегата заменимо подацима из чланака страних часописа посвећених том конгресу*),

Неки од наших колега потцењују значај Међународне Федерације, не видећи непосредне користи од њеног постојања и рада за интересе југословенских геометара.

Ово расположење се јавља због побрканих циљева и задатака међународне и локалне, чисто националне организације. У времену кад се свака национална професионална организација бави на првом месту са оним питањима, које ставља на дневни ред живот и непосредна борба за постојеће, или тек изникле интересе професије, међународна професионална удружења у свом ралу морају да се уздигну изнад свакидашњих професионалних брига и зађевица и локалних интереса и да усредсреде целу своју енергију на проучавању и решавању општих питања битних за професију, као такву, ван националних тежња и аспирација. Таква су питања о организацији и обиму стручне спреме геометара; о упоређивању начина и техничких особина геометарског рада под разним околностима и код различитих нација; о најбољем систему геометарских радова; о значају струке у привредном животу нације итд. Осим тога, међународне

*) *Kurd Slawik* — VI Internationaler Geometer-Kongress — Allgemeine Vermessungs- Nachrichten 1938; No. 36 од 21 XII — Berlin.

Renè Danger и *J. Baron* — 6e Congrès International des Géomètres à Rome^e du 5 au 10 Octobre 1938. — Journal des Géomètres Experts — No. 12 Decembra 1938.

федерације, због периодичних састанака и систематског заједничког рада по питањима постављеним за проучавања, играју важну улогу у међусобном упознавању нација и повећању међународног ауторитета оних народа, који својом активном сарадњом, висином стручне спреме својих претставника постану значајним и агилним факторима у животу и делатности федерације.

Закључци које доносе ове међународне организације, ма да немају званичан и још мање обавезан карактер, јако утичу на правац у коме се развијају услови професионалног рада у појединим државама. Већ због тога, што се ови закључци обично заснивају на опширном и разноврсном материјалу и што се доносе уз сарадњу најпризнатијих стручњака свих страна после озбиљне дискусије у комисијама и у пленуму конгреса, они без сумње заслужују нарочиту пажњу.

Као пример овог посредног утицаја рада федерације геометара на поједине професионалне делатности у различитим странама може се навести ово место из извештаја René Danger'a:

„Потребно би било овде проценити резултате рада федерације од њеног постанка у 1926. У Француској стварање дипломе је директан и непосредан резултат париског конгреса 1926 год. У Белгији је званична организација професије уведена 1936 год. на основу података о условима професионалног живота у другим земљама, који су били прикупљени од стране Федерације. Исто тако непосредно после лондонског конгреса 1934 г. у Лондону наше колеге у Енглеској добили су реамбулацију целокупне тријангулационе мреже у земљи. У Италији су закони, који штите професионални геометарски рад и који ће бити оснажени током ове године, разрађени по фашистичком синдикату геометара и имају за основу радове Федерације. У Швајцарској се изводи реорганизаација професионалне наставе а на основу расправљања о овом питању на конгресима у Цириху и Лондону. Свугде федерација уноси идеју корпоративног јединства, која се оснива на логичкој дефиницији професије .

Колико је важно за међународни углед нације активно учешће у радовима међународне Федерације види се по последицама због отсуства југословенских делегата на конгресу у Риму. У најважнијој првој комисији о катастру, за чијег је председника био једнодушно изабран југословенски делегат г. др. Зв. Краљ, заузео је ово место швајцарац професор Balten-spreger. Из истог разлога се одустало од избора југословенског претставника за потпредседника Федерације за идуће четири године, како се то предвиђало у решењу перманентног комитета, и на његово место је дошао немачки делегат Dr. Dohrmann.

Слаба активност Југославије на последњем конгресу се види и по томе да од стране југословенског геометарског удружења није поднесен ниједан реферат ни извештај по питањима стављеним на решавање конгреса. Удео појединих држава на 35

реферата и извештаја за конгрес је следећи: Енглеска 9; Француска и Италија по 8; Пољска 4; Швајцарска, Чехословачка и Белгија по 4.

Организација Конгреса, изведена од стране италијанске корпоративне геометарске организације уз обилну помоћ владе, била је, према извештајима, беспрекорна.

Организација и програм рада Конгреса Федерације добили су унапред одређене форме, које су биле у главном сачуване и на конгресу у Риму.

Програм био је следећи:

Првог дана — претходни састанак делегата ради узајамног упознавања. Седница Перманентног одбора Федерације ради припреме за рад конгреса, — претресање материјалног стања Федерације; формулисање предлога о пријему у чланство Федерације Немачке; предлог резолуције о поднесеним сугестијама о промени статута; питања административне природе.

Пријем конгресиста код директора Корпоративног дома у Риму, који служи за разноврсне потребе италијанских корпорација, где корпорација геометара, као и остале, има свој импозантни биро. Зграда има за опште потребе позоришну салу, где се одржавају зборови и опште седнице, и бар.

Увече била је гала вечера за чланове Перманентног одбора у хотелу Амбасадора са директором корпорација на челу, као домаћина.

Други дан — седница чланова међународне Федерације у позоришној дворани дома Корпорација ради избора чланова Перманентног одбора за нови четворогодишњи период и уклањање Немачке у Федерацију. Изабрани су, — за претседника г. *Ezio Fanti*, претседник корпорације италијенских геометара, за првог потпретседника инжињер-геодета и пуковник *Surmacki*, претставник Пољске, за другог потпретседника г. *Dohrmann*, претставник Немачке, за секретара г. *Mario Girelli* и за благајника г. *Carlo Lefèvre* — обадва су Италијани.

Трећи дан — отварање међународног конгреса у дворани Јулија Цезара у Капитолу. Претседавао је седници г. Lantini, министар Корпорација, имајући око себе у својству потпретседника генералног гувернера Рима и претседника Удружења енглеских геометара, *sir'a Charles Bresssey'a*. Поздравне говоре су одржали, г. Ch. Gott од стране нација, које говоре енглески, г. *Surmacki* од стране нација, говорећих француски (према немачком извештају), од стране Немаца — г. *Speidel*. На крају је одржао говор министар Lantini — о значају геометарског позива за државу, пољопривреду — и културу.

Учесници седнице су после њеног закључка отишли корпоративно да полагају венце на гроб италијанског незнаног јунака и на олтар подигнут у част погинулих фашиста.

Увече је приређен свечани банкет у част свију конгресиста. Банкет је одржан у Hotel Royal'у под претседништвом италијенског министра *Botai*.

Следећа три дана — 7, 8 и 9 октобра, били су посвећени радовима у комисијама.

*

Доносимо укратко резолуције примљене у комисијама и усвојене на закључној седници конгреса.

1) *комисија о кашастру*. Претседник г. проф *Baltensperger*, (Швајцарска) известилац г. *Renè Danger* (Француска). За основу дискусије узети су следећи реферати и извештаји:

1) *Sir Ernest Dowson* и *V. L. O. Cheppard* (Енглеска). Кратак извештај о оснивању земљишних књига у различитим земљама.

2) *Dr t. chen. Fr. Masek* (Чешко-Словачка). Чехословачки земљишни катастар.

3) *Ing. Wladislaw Murzewski* (Пољска). О начинима рада и инструментима у пољском катастру.

4) *Ing. Frydcryk Zoll* (Пољска). Реамбулација катастра у Пољској.

5) *Геом. Leonida Piazz* (Италија). Угледни катастар.

6) *Union des Géomètres Experts Francais*, Упрошћавање конвенционалних ознака на плановима.

7) *Union des Géomètres Experts Fransais*, Пројект стварања земљишног катастра.

Примљена је следећа резолуција: Катастарски планови морају се израђивати на основу модерних начина и да служе не само за фискалне циљеве него и за израду земљишног и грунтовог катастра; они морају бити подлога за извођење свих јавних радова, нарочито за мелиорационе сврхе, укључујући исто и картографске радове. Због тога савремени катастарски планови морају давати претставу висинских особина земљишта. При изради новог катастра треба да претходи омеђавање и обележавање катастарских општина и парцела. Треба обезбедити искоришћавање у катастарске циљеве свих званичних и приватних мерења и топографских снимања. Катастарска тријангулациона мрежа мора се ослањати на геодетску; треба поклонити пажњу на трајно обележавање накнадних тачака и тачака важних за снимање.

Што се тиче упрошћавања катастарског топографског кључа потребно је да у том раду узму учешћа геоматарска Удружења зачлањена у федерацији и то израдом образаца оваког кључа са потребним објашњењима преведеним на један од главних европских језика; као подлога за тај рад послужиће топографски кључ израђен од Француза.

II комисија. Начини и инструменти. Фотограматерија. — Претседавајући г. *Dr. Baeschlin* (Швајцарска); известилац г. *Schermerhorn* (Холандија) у сарадништву са г. *Hammelberg*'ом (Немачка).

Реферати и извештаји:

1) *Wladimir Kolanowsky*. (Пољска). Паралактичка полигонометрија као основа аерофотограметријских радова.

2) *Геом. Francesco Maranea* (Италија). Фотограметрија и геометар.

3) *G. T. Me Caav* (Енглеска) Нови басисни апарат.

4) *Finz, Jarre и Danger* (Француска). Извештај комисије за начине, инструменте и фотограметрију.

5) *H. Härry* (Швајцарска). Новине у конструкцијама инструмената и начинима рада у катастарским мерењима у Швајцарској од 1934 г.

Резолуција. Оба начина мерења дужина (непосредни и паралактички) се одобравају, не улазећи у разматрања који од њих има предност. Геометрима препоручује се да више уђу у фотограметријске радове, који радови не могу конкурисати њиховим радовима, шта више, они проширују поље делатности геометра.

На заједничкој седници I и II комисије ради дискусије о теми „Примена фотограметрије за катастарске циљеве“ дошло се до закључка да постоји низ питања, на које треба национална удружења, после претходног проучавања, да доставе своје одговоре за идући конгрес; нарочито је важан одговор на питање, у колико тачност фотограметријског снимања одговара изради планова у размерама 1:2.000 и већим.

III комисија. Урбанизам и парцелација земљишта. Претседавајући г. *Kai Hendriksen* (Данска); извештач — *Charles Gott* (Енглеска).

Реферати и извештаји:

1) *Геом. Ciro Vincenzi* (Италија). Улога геометра при студији и пројектовању различитих мрежа и изграђивања вароши.

2) *Геом. Dino Deplano* (Италија). Проучавање регулација вароши у вези са привредним значајем саобраћајне мреже.

3) *Dr. Геом. Nino Zizzo* (Италија). Рајониравање вароши и утицај истог на власништво земљишта.

4) *Геом. Umberto Piccoli* (Италија). Изграђивање вароши и пројектирање,

5) *J. P. C. Done* (Енглеска). Рајонирање вароши и утицај истог на власништво земљишта.

6) *W. R. Davidge* (Енглеска). Пројект плана у вези са привредном вредношћу изграђивања улица.

7) *R. C. V. Davey* (Енглеска). Регулација по зонама за детајлирање појединих делова шеме регулације вароши.

8) *Rene Danger* (Француска). Геометар и регулација вароши.

Резолуција: За питање о сарадњи геометара при изради планова за изградњу вароши и насебина не постоји јасно решење, пошто се положај геометра у различитим земљама разликује. Подтврђује се да је геометар, поред архитекте и инжи-

њера, најпозванији за израду оваквих планова, а свакако њему припада израда геодетске подлоге и извођење односно пренашање пројеката у природу. У обиму овог проблема целисходно је препоручити да за идући конгрес буде изабрат мањи број тема да би дискусија могла довести до одређених закључака. Свакако ову област делатности треба задржати и заштитити за геомтарску професију.

IV комисија. Професионална организација и настава. Претседавајући инжењер *Surmacki* (Пољска); извештач — г. *Merkel* (Немачка).

Реферати и извештаји:

1) *Bohoumil Pour* (Чешко-Словачка). Организација геомтара у Чешко-Словачкој.

2) *H. Deschryver* (Белгија). Извештај о обиму пословања белгијског геомтара.

3) *Ernst Piquet* и *H. Deschryver* (Белгија). Извештај о стручној настави геомтара у Белгији.

4) *Ing. Janosz Kobylinski* (Пољска). Рад, наобразба и организација геомтара у Пољској.

5) *A. H. Killick* (Енглеска). Професионална организација геомтара у Енглеској.

6) *John Stewenson* (Енглеска). Недостатци професионалне контроле.

7) *E. P. Weller* (Енглеска). Техничка и општа настава геомтара.

8) *Syndicat national Fascist des Géomètres* (Италија), Професионална организација.

9) *Syndicat national Fascist des Géomètres* (Италија). Професионални задатак геомтара.

Резолуција:

Конгрес констатује да се делатност геомтара развија у веома широком домену, чије се границе тешко дају фиксирати. Зато конгрес остаје при оној дефиницији геомтара, као стручног радника, коју је усвојио претходни конгрес у Лондону.

Што се тиче наставе, он потврђује потребу пуне средње школе са матуrom и стручну спрему у току најмање три године. Ово изучавање се завршава са два узастопна испита, и то други после довољног практичног стажа.

Са наставне тачке гледишта била би довољна само једна категорија геомтара.

Професију геомтара могу упражњавати само она лица, која имају потребну квалификацију, потврђену положеним испитима и која имају овлашћење државе или одговарајућих пуномоћних организација.

У свим земљама постоји пажња за професионалну организацију геомтара. Ниједан геомтар не може упражњавати своју струку без освојеног потребног научног и практичног знања.

Зато сваки геометар мора бити члан професионалне организације, која надзирава и штити моралне и техничке интересе чланова. У земљама, где постоје две категорије геометара — државни и приватни — потребно је тежити ка јединственој професионалној организацији, по могућности у једном националном савезу, у чијем оквиру свака засебна категорија има слободу да штити и да брине о својим материјалним интересима.

У комисија. — Геометарска омладина. Претседавајући г. *Brian Eve* (Енглеска).

Реферати и извештаји:

1) *Frank J. Trumper* (Енглеска). Задатак младог геометра.
2) *Union des Géomètres Experts Français*. Извештај комисије за геометарску омладину.

3) *Rodolfo Cavassuti* (Италија). Геометар из школе у професионални живот.

4) *Evaristo Luciani* (Италија). Организација школског времена за младе геометре.

Резолуција:

Потребна су: публикација приручних књига, који би служили за упућивање младих геометара у праксу.

Завођење стручних курсева за младе геометре у земљама, где није још уведена допунска настава за геометре.

Оснивање секција младих геометара у свим земљама да би они могли пратити кретање и напредак професионалних удружења.

Сазив скупштине претставника младих геометара од стране перманентног комитета федерације сваки пут, када за дискусију поднета питања то захтевају.

На закључној седници Конгреса горе наведени комисијски закључци били су примљени. Наредне седнице Перманентног Комитета ће се одржати, — у 1939 г. у Цириху, у 1940 — у Келну. Идући Конгрес Федерације ће се састати у Варшави.

Ван програма Конгреса биле су организоване многобројне екскурсије за конгресисте ради разгледања Рима, његових знаменитости и околине, као што су новостворена насеља на Понтијском блату — *Littoria*, *Sabaudia* и *Aprilia*.

8-ог октобра примио је учеснике конгреса у аудијенцију у свом летовалишту *Castel Gandolfo* Папа Пије X, који је одржао том приликом говор. У свом говору Св. Отац је величао позив геометара и његов значај за мир на земљи између појединаца, као и између нација.

Spectator.

BUDITE SARADNIK „GLASNIKA“

POVODOM RASPRAVE O REORGANIZACIJI DRŽAVNIH PREMERA

U raspravi povodom kongresnog predavanja g. inž. Aleksandra Kostića o temi „Uloga katastarskog plana u narodnoj privredi“, g. Stjepan Vesel sav. Min. finansija u penziji u svom članku na više mesta je spomenuo i citirao delove iz „projekta zakona o državnim geodetskim radovima, koji je 1926 godine predložilo udruženje geometara. U ovom projektu izneta je zamisao kako organizovati i čemu nameniti izvođenje državnih geodetskih radova, kakovi bi imali biti propisi zakona o zemljišnim knjigama u koliko su u vezi sa izvođenjem državnih geodetskih radova a podat je i poseban nacrt zakona o zemljarinskom katastru. Ovaj predlog predviđao je da svi tehnički državni radovi dobiju svoju koncentraciju u jednom Ministarstvu javnih radova i saobraćaja, što je svojevremeno predložilo Udruženje jugoslov. inženjera i arhitekata. Da bi se naši čitaoci i zainteresovani stručni krugovi sa intencijama i načelima toga nekadašnjeg projekta поблиže upoznali, donosimo ovaj nacrt ponovno u glasniku. Svakom poznavaoцу našeg novog zemljišnoknjižnog i katastarskog zakonodavstva će biti lako utvrditi u koliko i u kom obliku su ideje i načela predmetnog projekta prihvaćene. Verujemo da će poneka misao izlažena u ovom „projektu“ korisno poslužiti za daljnu raspravu i za konačne zaključke, koje će merodavni stručni i drugi zainteresovani krugovi doneti, kada bude došlo do rešavanja po predlozima iznetim u gore spomenutoj kongresnoj temi. Predmetni projekt, koji je predložila glavna uprava našeg udruženja tada sa sedištem u Zagrebu bio je obelodanjen u Glasniku geometara broj 7—9 za mesec juli—septembar 1926 god. i glasi:

I. Nacrt Zakona o Državnim Geodetskim Radovima

Član 1. Državni geodetski radovi jesu redoviti i izvanredni.

Član 2. Redovitim državnim geodetskim radovima je zadatak, da sistematskim i organski vezanim premjerom odrede vertikalne oblike cijele Države te da cjelovito po poreznim općinama opredijele horizontalne oblike i površine svim ograničenim nekretninama, bilo da se nekretnine nalaze u nečijoj vlasnosti ili da su javna dobra.

Član 3. Izvanrednim državnim geodetskim radovima je zadatak, da opredijele vertikalne i horizontalne oblike izvjesna tla ili ograničenih nekretnina u opsegu, koji nije vezan ni na porezne ili upravne državne teritorijske jedinice ni na unaprijed smišljeni državni program općih geodetskih radova.

Izvanredni državni geodetski radovi izvodit će se: ureda radi, kada to bude tražila posebna potreba uprave državnih geodetskih radova;

na izričiti zahtjev drugih javnih državnih uprava, kada budu zainteresovane geodetskim radovima;

na zamolbu javnih samoupravnih te privatnih interesenata.

Član 4. Svrha redovitim državnim geodetskim radovima jest:

1. osnivanje zemljišnica (baštinskih knjiga, gruntovnica, zemljiških knjiga) u onim pokrajinama Države, gde takovih uredba još nema, te održanje zemljišnica u onim pokrajinama, gde one već otprije postoje;

2. osnivanje i održanje zemljarinskoga katastra prema okolnostima, koje su već spomenute u točki 1.;

3. sastavljanje topografskih predradnja za kartografski zavod.

Član 5. Svrha izvanrednim državnim geodetskim radovima jest:

1. evidencijsko premjeravanje promjena na nekretninama ureda radi ili na zamolbu interesenata;

2. revizijska kontrola geodetskih radova, koje su izveli civilni tehničari, kada se pokaže potreba za to;

3. izvršenje geodetskih predradnja, koje bi imale poslužiti budućim osnovama poljoprivrednim, hidrotehničkim, agrarnim, saobraćajnim ili drugim tehničkim poduzećima;

4. sastavljanje preciznih planova za gradove, naselja i ku-pališta te izvedba nivelacijskih mreža, da posluže budućim građevinskim regulacijama i kanalizacijama.

Član 6. Izvršenje u članu 4. i 5. nabrojanih redovitih i izvanrednih geodetskih radova, staranje i nadzor, da se vrši u duhu ovoga Zakona, spada u nadležnost Generalne Direkcije za Geodetske Radove pri Ministarstvu za Javne Radove i Saobraćaj.

Član 7. Državni se opći premjer kao i svi izvanredni geodetski radovi imaju osnivati na trigonometrijskoj triangulaciji s koordinatnim sistemom, koji bi obuhvaćao cijelu Državu, te se imaju izvoditi u metarskom sistemu.

U međuvremenu, dok to bude moguće, mogu u pokrajinama, gdje je bila trigonometrijska triangulacija već prije u izvjesnom koordinatnom sistemu izvršena, služiti podaci starih sistema, a za Srbiju i Crnu Goru dobivat će se podaci za trigonometrijske točke I. i II. reda u Geografskom Institutu Ministarstva Vojske i Mornarice.

Sve trigonometrijske točke, koje će biti iznova postavljene i računom opredijeljene bilo od državnih ili od civilnih tehničara, imaju biti u terenu stalnim biljezima stabilizovane točno prema propisima, koji će posebnim Pravilnikom ustanoviti Generalna Direkcija za Geodetske Radove. Samovoljno pomaknuće ili zlobno oštećenje ovih geodetskih znakova progonit će se kaznenim zakonom. Troškove za ponovno uspostavljanje tih znakova platiti će upravno tijelo onoga teritorija, gdje su znakovi pomaknuti ili oštećeni bili, ili pronađeni krivci.

Član 8. Detaljni premjer se ima izvoditi onom geodetskom metodom i onim geodetskim inštrumentima, kako bude zadanom geodetskom poslu te terenu i s tehničkoga i s ekonomskoga obzira najsavršenije odgovaralo.

Član 9. Detaljni premjer ima se izvoditi s onom tačnošću koja je potrebna da se nedvoumno ustanovi oblik i površina individualnih zemljišnih posjeda, kako će odgovarati svrhama pravosudnim.

Takav premjer treba da bude izveden i strogo objektivno: svaka konstruktivna mjera ima biti potvrđena i mjerom kontrolnom t. j. svaka točka ima biti na dva načina mjerom ustanovljena.

Član 10. Terenski se oblik ima odrediti onom tačnošću, koja će odgovarati svrsi geodetskoga rada: od tahimetriskog određivanja vertikalnih razlika do precizne nivelacije.

Član 11. Redoviti državni premjer, kojim se imadu odrediti horizontalni oblici i površine nekretnina neke općine, smije se izvoditi onda, kada budu stalnim biljezima nedvoumno sigurno označene granice i općine i sviju bilo individualnih ili skupnih posjeda u njoj.

Obilježavanje posjedovnih granica stalnim biljezima nije potrebno, ako su zemljišni posjedi već točno ograničeni jasnim i nepromijenljivim granicama (betonisanim jarcima ili kanalima, zidovima i sl. ali ne živicama), a nije potrebno ni onda, kad državni premjer ima samo prolaznu svrhu kao n. pr. premjer u svrhu komasacija.

Oblik i veličinu te materijal stalnih biljega kao i postupak kod postavljanja biljega na posjedovnim granicama odredit će Generalna Direkcija za Geodetske Radove posebnim Pravilnikom, koji će se zvati Pravilnik za Zemljišničke Predradnje.

Stalne biljege će nabavljati općinska poglavarstva i to ondje, gdje će im s ekonomskoga obzira najbolje odgovarati, a troškove za to će snositi zemljovlasnici prema broju preuzetih biljega.

Samovoljno premaknuće ili zlobno oštećenje graničnih biljega kažnjivo je po kaznenom zakonu. Troškove za ponovno postavljanje takovih biljega ima snositi krivac ili, ako se on ne bi mogao pronaći, vlasnici pograničnih zemljišta.

Član 12. Ustanovljivanje posjednika i pravnih naslova za posjed te zabilježavanje i rješavanje stvarnopravnih sporova i drugih stvarnih privatnopravnih odnošaja na nekretninama, konstatovanje imena zemljišnih čestica, rudina i podrudina te obilježavanje posjedovnih granica stalnim biljezima smije se izvoditi samo pod vodstvom i odgovornošću pravnoga stručnjaka. Zato svi navedeni poslovi spadaju u nadležnost sudskih vlasti odnosno u nadležnost posebnih za tu svrhu osnovanih sudskih povjerenstava. Takova će se povjerenstva zvati Povjerenstva za Zemljišničke Predradnje.

Svakome će Povjerenstvu za Zemljišničke Predradnje biti pristavljen i po jedan državni geometar kao tehnički stručnjak Povjerenstva.

Član 13. Državni geometar kao tehnički stručnjak Povjerenstva za Zemljišničke Predradnje imat će službu savjetnika u tehničkim pitanjima, a vršit će i stručni nadzor, da postavljanje stalnih biljega bude izvršeno točno prema propisima Pravilnika.

Osim toga imat će geometar Povjerenstva i dužnost, da točno premjeri sve međusobne horizontalne udaljenosti između ukopanih graničnih biljega te da o njihovu položaju od čestice do čestice za cijelu općinu sastavi približan nacrt u onome povoljnom mjerilu, te bude u pojedine čestice mogao nedvoumno jasno upisati i provizorne topografske oznake te imena čestica, imena njihovih od povjerenstva ustanovljenih pravnih posjednika te sve one stvarnopravne podatke, koji će biti u tehničkom obziru potrebni državnom geometru, izvršiocu premjera.

Ovakav nacrt će se zvati Nacrt Zemljišničkih Predradnja.

Član 14. Geometar državnog premjera izvodit će samo geodetske radove i to na osnovu prije opisana Nacrta, koji će od Povjerenstva za Zemljišničke Predradnje pravovremeno preuzeti.

Osim na podatke Nacrta imat će se geometar državnog premjera redovito obazreti i na težadbene vrsti tla stalne naravi, koje će biti potrebne za državnu statistiku i za zemljarinski katastar, a izvanredno će se morati obazreti i na one odnose tla ili zemljišnog posjeda i onako, kako će mu biti posebnim pismenim nalogima od njegove nadležne uprave naređeno.

Član 15. Državne geodetske radove može da izvodi samo propisno stručno obrazovani državni službenik, a privatne geodetske radove, koji bi imali poslužiti i u javne svrhe, smije izvoditi samo za te radove ovlašteni civilni tehnički stručnjak.

Član 16. Sve geodetske radnje, što ih izvodi državni geometar u terenu, moraju biti predočene ponajprije na prednacrtima (poljskim ili terenskim nacrtima) tako jasno i objektivno (čl. 8. i 9.), te će biti njihova geodetska ispravnost očevidna. No zbog sigurnije kontrole suglasnosti s terenskim odnosima imaju se državne geodetske radnje podvrgavati periodskim revizijama u terenu.

Član 17. Za radove civilnih tehnika vrijede svi oni, propisi, koji su ustanovljeni i za sve državne geodetske radove, pa će se moći radovima civil. tehnika priznati valjanost za javnu svrhu samo onda, ako budu završenim izracima (nacrtima, mapama, planovima) priloženi i za državni premjer propisani prednacrti tako, te će se moći iz prednacrtu civil. tehnika ustanoviti i bez revizije na licu mjesta ispravnost geodetskog postupka u terenu, jer će se morati konstruktivno prenijeti u državne mape.

Eventualne revizije, koje bi bile potrebne u terenu zbog nejasnih ili nepotpunih ili sumnjivih podataka prednacrtu, iz-

vršivat će se u terenu na trošak civil. tehnika, ako se njihova krivnja ustanovi. Veće ili opetovane neispravnosti u geodetskim radovima civil. tehnika imat će za posljedicu gubitak ovlaštenja za civil. geodetsku praksu.

U dužnost civil. tehnika spada i obilježavanje novih diobnih granica nekretnina stalnim biljezima prema propisima Pravilnika za Zemljišničke Predradnje. O izvršenom obilježanju novih granica u terenu ima civil. tehnik da pridonese ovjerovljenje one prve vlasti, pod čiju upravnu nadležnost spada onaj teren.

U slučajevima, kad je za geodetske radove civil. tehnika potreban pristanak i sporazum interesenata, potrebno je, da bude ovjerovljenje o njemu sastavljeno na osnovu zapisnika, u kojemu će biti svi za interesente važni podaci geodetskih radova na način, koji će njima biti razumljiv dakle ne samo stručnjačkim brojkama nacрта već i shvatljivim riječima opisani.

Član 18. Čim bude neki teritorij, sastojao se on samo od nekoliko poreznih općina ili zapremio jedan cijeli kotar (srez), premjeren trebat će se pravovremeno obazreti i na naknadne posjedovne promjene. Zato će se organizovati u svrhu lakšeg i konstantnoga evidentovanja tih promjena stalni državni evidencijski premjeri, kojima će se opseg prema potrebi ustanoviti, te će se zvati Odjeli Evidencijskoga Premjera. Konačno bi imala biti cijela Državna podijeljenja u kotare (srezove) evidencijskog premjera s potrebnim brojem stručna i pomoćna osoblja.

Kotarski Odjeli Evidencijskog Premjera bit će u upravnom obziru podređeni Oblasnim Direkcijama za Geodetske Radove.

Član 19. Kotarski evidencijski premjeri izvršivat će samo izvanredne geodetske radove, koji su nabrojani u čl. 5. pod točkom 1. i 2., te će biti u redovitom i izravnom neprekinutom dodiru s uredbom zemljišnice u svome kotaru, a neizravno t. j. posredstvom vlasti zemljišničke i s ostalim državnim uredbama: sa zemljarskim katastrom te s državnim šumarskim, gospodarskim, hidrotehničkim i građevnim uredima kotara.

Član 20. U slučajevima, kad budu za evidenciju promjena potrebne geodetske radnje većega opsega kao triangulacija i novi premjer za jedan veliki dio općine, za jednu cijelu općinu ili za više njih, obraćat će se Kotarski Odjeli Evidencijskog Premjera Oblasnim Direkcijama, uza koje će postojati posebna odjeljenja za triangulaciju i za novi premjer one Oblasti.

Ova Oblasna Odjeljenja za Triangulaciju i Novi Premjer izvršivat će i sve izvanredne geodetske radove, koji su nabrojani u čl. 5 pod točkom 3. i 4.

Član 21. Troškovi za izvršenje redovitih državnih geodetskih radova padaju na teret državnoga proračuna (budžeta), a troškovi za izvanredne geodetske radove mogu da padnu i na teret interesenata.

Član 22. Proizvodi redovitih državnih geodetskih radova, prikazani na papiru, jesu terenski i uredski.

Terenski jesu:

nacrti zemljišničkih pregradnja;
nacrti trigonometr., poligonometr. i nivelac. mreža;
zapisnici mjenjenih kutova i visina;
prednacrti (poljski ili terenski nacrti);
zapisnici stabilizovanih trigonometr., poligonometr. i ni-

velac. znakova;

Uredski jesu:

zapisnici o računanju trigonometr., poligonometr. i nivelac. mreža;

mape i planovi;

nacrti posjeda i težadbi (posjedovni nacrti);

zapisnici o računanju površina zemljišnih čestica;

zapisnici čestica.

Svi oni proizvodi premjera, koji se ne budu nalazili u redovitoj svakidašnjoj upotrebi, pohranjivat će se u geodetskim arhivima, koji će postojati uza svaki Kotarski Odjel Evidencijskoga Premjera te uza Oblasne Direkcije i uza Generalnu Direkciju za Geodetske Radove, pa će se zvati Kotarski, Oblasni i Državni Geodetski Arhivi.

U Kotarske Geodetske Arhive pohranjivat će se i zemljišničke zbirke isprava i nacrti.

Svi navedeni Arhivi bit će pristupačni za javnost samo uz posredovanje i nadzor arhivara ili njegova zamjenika.

Član 23. Da proizvodi državnog premjera budu mogli doći i u širu privatnu upotrebu, pomnožavat će se njihovi originali najsavremenijom i najekonomičnijom metodom u određenu broju primjeraka, koji će se prodavati uz stalno ustanovljenu cijenu.

U tu svrhu bit će osnovan Državni Zavod za Pomnažanje Geodetskih Izradaka (Držav. Litografski Zavod) jedan ili više njih prema potrebi, a bit će izravno podređeni Generalnoj Direkciji za Geodetske Radove.

Član 24. Za radove trigonometrijske triangulacije kao i za sve ostale geodetske radove, poimence: za zemljišničke pregradnje, za detaljni novi premjer, za novi premjer gradova, za revizijski premjer na starim mapama, za evidentovanje posjedovnih promjena, za nivelacijske i tahimetarske operacije, za geodetski postupak kod zemljišnih komasacija i kod agrarnih poslova izdat će Generalna Direkcija za Geodetske Radove u najkraćem po mogućnosti roku nakon prihvata ovoga Zakona posebne Pravilnike.

Član 25. Za one pokrajine, u kojima su postojale i već prije ovoga Zakona organizacije državnoga premjera bilo kao nadzorništva zemljarinske katastarske izmjere ili kao samostalne kotarske evidencije, u koliko one ne bi bile stare organizacije i njihovo dosadašnje geodetsko delovanje u skladu s ustanovama ovoga Zakona i Pravilnika, koji će Zakon ovaj dopu-

nuti, — ustanovit će Ministarstvo za Javne Radove i Saobraćaj prelaznim naređenjima preko Gener. Dir. za Geodet. Radove način, kako će se stare uredbe katastarskog premjera postepeno prevoditi u novi smjer, koji će biti u skladu s ovim Zakonom i jedinstven za cijelu Državu.

Član 26. S ovim Zakonom tjesno su vezani neki drugi zakoni, poimence: zakon o osnivanju i vođenju zemljišničkih knjiga, zakon o zemljarinskom katastru, zakon o zemljišnim komasacijama i melioracijama, zakon o agrarnim odnosima, zakon o zemljišnim zajednicama, zakon o vodnom pravu — zato će se nadležna Ministarstva kod stvaranja novih i revizije starih napomenutih zakona uvijek morati obazreti u tehničkim naređenjima na ustanove ovoga Zakona.

II. Nacrt onih članova Zakona o Zemljišničkim Knjigama, koji su u izravnoj vezi sa Zakonom o Državnim Geodetskim Radovima

Član 1. Zemljišničke (zemljiške, gruntovničke, baštinske) Knjige imaju se osnovati na posjedovnim i vlasničkim podacima, koje je sabralo Povjerenstvo za Zemljišničke Predradnje na terenu, te na onim proizvodima državnog premjera, na kojima su oni podaci u oblicima i površinama točno određeni, a to su državni nacrti i mape.

Član 2. Sadržaj Zemljišničkih Knjiga postaje pravomoćan iza toga, kako su ga upisani zemljovlasnici ispravnim pronašli i pred Povjerenstvom za Zemljišničke Predradnje ovjеровили.

Član 3. Da zemljovlasnici budu u stanju saznati za sadržaj Zemljišničkih Knjiga te ga ispitati i ovjеровити, bit će prije sastavka tih knjiga izloženi za pojedine općine na javni uvid individualni Posredovni Listovi cijele općine, u kojima su svi zemljišni posjedi pojedinih zemljoposjednika po topografskim oznakama (brojevima i imenima čestica, imenima rudina i podrudina te vrstima težadbe) jasgo upisani. Isto tako će biti izloženi na javni uvid Nacrti Posjeda i Težadbi (posjedovni nacrti), u kojima su njihovi posjedi s istim topografskim oznakama i težadbenim vrstama u terenskoj suvislosti pregledno urisani.

Član 4. U koliko nisu mogli pojedini zemljoposjednici doznati za javno izloženje zemljišničkih predradnja, koje je bilo u propisnom roku unaprijed oglaseno, te nisu došli pred Povjerenstvo za Zemljišničke Predradnje, da ovjерове sadržaj svojih Posedovnih Listova, dužni su ih Povjerenstva pojedinačno na to pozvati.

Ako zemljoposjednici nisu dovoljno ili nikako pismeni, te se ne mogu snalaziti u izloženim zemljišničkim predradnjama, ili su im zbog maloljetnosti, bolesti ili trajne odsutnosti potrebni zastupnici, dužni su članovi Povjerenstva pred njihovim

zastupnicima sadržaj Posjedovnih Listova jasno i razumljivo od čestice do čestice protumačiti.

U slučaju, da se ne bi ni prisutni nepismeni zemljoposjednici ni njihovi zastupnici mogli snalaziti u posjedovnom stanju, potrebni su još svjedoci i to onoliko, koliko ih je treba, da se može cijeli sadržaj Posjedovnoga Lista odnosno cijela nepokretna imovina zemljoposjednikova pouzdano preispitati. Svi oni, koji su kod toga preispitivanja sudjelovali t. j. zastupnik i svjedoci imaju svojim potpisima ovjerovati Posjedovni List.

Član 5. Individualne Posjedovne Listove imaju sastaviti službenici Zemljišničke Uredbe na osnovu Zapisnika Čestica, koje će im za pojedine općine dostaviti Odjeli Državnoga Novog Premjera, a ovi Odjeli Državnoga Novog Premjera imaju sastaviti te Zemljišničkoj Uredbi predati i Nacrte Posjeda i Težadbi.

Državni Premjer je isto tako dužan Nacrte Zemljišničkih Predradnja popuniti topografskim čestičnim brojevima, kako su upisani u Mapama i u Nacrtima Posjeda i Težadbi.

Član 6. Topografskim čestičnim brojevima popunjeni Nacrti Zemljišničkih Predradnja imaju zbog upisanih prirodnih dužina između stalnih graničnih biljega apsolutnu dokaznu snagu u svima posjedovnim sporovima te su sastavni dio Zemljišnice, a pohranjuju se zajedno s ovjerovljenim Posjedovnim Listovima u Kotarskim Geodetskim Arhivima.

Član 7. Kad su individualni Posjedovni Listovi ovjerovljeni, dužna su Povjerenstva za Zemljišničke Predradnje prijevise njihove zajedno s Nacrtima Posjeda i Težadbi uručiti Odjelu Zemljarinskoga Katastra. Razred privredne vrijednosti pojedinih zemljišnih čestica, kako ga je ustanovio zemljarinski katastar, ima da bude kod svake čestice i u Zemljišničkoj Knjizi ubilježen točno prema Iskazu, koji će u to svrhu Zemljišnička Vlast primiti od Odjela Zemljarinskog Katastra.

Član 8. Iza toga kako su Zemljišničke Knjige postale pravomoćne, može se njihov sadržaj mijenjati samo sa znanjem i odobrenjem Zemljišničke Vlasti te uz privolu upisanoga zemljovlasnika, a bez njegove privole samo na temelju sudskih odluka u parničnom postupku.

Član 9. Sve naknadne promjene, koje se odnose na oblik i površinu zemljišnih čestica, moraju biti urisane i u Državne Mape ali samo po nadležnom držav. geometru i na temelju operata Državnoga Premjera ili na osnovu nacрта ovl. civil. tehnika, koje je Odjel Evidencijskog Premjera preispitao i ovjerio. Nacrti naknadnih posjedovnih promjena važe nakon ucrtanja u Državne Mape kao prilozi k Nacrtu Zemljišničkih Predradnja, pa se kao takovi prema topografskim brojevima promijenjenih zemljišnih čestica i evidentuju te pohranjuju među Zbirkama Nacrta i Isprava u Kotarskim Geodetskim Arhivima.

Član 10. Sve naknadne vlasničke promjene, ticale se cijelih čestica ili samo njihovih djelova, dužna je Zemljišnička Vlast pismeno najaviti Odjelu Zemljarinskoga Katastra zbog ispravka poreznih obveza i platežnih iznosa.

Isto je tako dužna Zemljišnička Vlast obavijestiti Odio Zemljarinskoga Katastra o naknadnim promjenama razreda privredne vrijednosti zemljišnih čestica, koje se na izričiti zahtjev zemljovlasnika a na osnovu obrazloženja stručnoga mišljenja uvrštaju u Zemljišničke Knjige.

Član 11. Zemljišničkoj Vlasti neprijavljene ili sudski neodobrene vlasničke promjene pravno su bezvrijedne, te se uzimaju kao da ne postoje. (Prema tome ne može ni u kojem slučaju postojati zakoniti posjed odnosno vlasništvo nad nekretninama mimo zemljišnice t. j. nema vlasništva nad nekretninama, ako nije upisano u Zemljišničkim Knjigama).

Član 12. Zemljišnička vlast jamči za ispravnost svih u Zemljišničkim Knjigama upisanih stvarnopravnih odnošaja na nekretninama, a jamči posredstvom Državnoga Premjera i za ispravan oblik i površinu svake pojedine upisane zemljišne čestice.

Eventualne privatno-pravne štete, koje bi mogle nastati radi pogrešnih podataka Zemljišničkih Knjiga, imade posebno u tu svrhu imenovano povjerenstvo ispitati i uredovnim putem odnosno na teret krivca popraviti.

III. Nacrt Zakona o Zemljarinskom Katastru

Član 1. Zemljarinski Katastar ima svrhu, da odredi onaj dio čistoga zemljišnog prihoda, koji ima plaćati prema površini težadbenej svrsi i bonitetu svoje nepokretne imovine pojedini zemljovlasnik pod imenom zemljarine.

Član 2. Obavezan zemljarinskim porezom može biti netko samo za one nekretnine, koje su upisane kao njegova vlasnost u Zemljišničkim Knjigama.

Za zemljarinski porez vrijede samo one površine zemljišnih čestica, koje su upisane u Zemljišničkim Knjigama.

Član 3. Prema načinu obradivanja tla ustanovljuju se ove težadbene vrsti kao porezu podvrgnute: oranica, livada, vrt, vinograd, pašnjak, šuma, pirinčar, trstik i oni pusti (neobrađeni ili neplodni) prostori, koji odbacuju neki prihod.

Oslobodeni su od zemljarinskoga poreza oni pusti (neplodni ili podvodni) prostori, koji ne donose vlasniku nikakova prihoda te javna dobra.

Uvažiti se imadu samo onakove težadbene vrsti, koje su prema karakteru tla stalne naravi.

Član 4. Po privrednoj snazi (bonitetu) dijele se porezu podvrgnuta tla u 8 procjembenih razreda.

U koji procjembeni razred spada koja zemljišna čestica, određuje prema uzornim česticama pojedinih razreda gospodarski stručnjak, procjenitelj, uzimajući u obzir i sve privredne poteškoće stalne naravi.

Član 5. Privredna snaga tla, jedanput ustanovljena, moći će se naknadno promijeniti samo u slučaju, ako je promjena radikalna, t. j. ako je pusto bezporezno tlo postalo porezno ili obratno, ali i onda, kad je zemljovlasnik sam prigovorio upisu prenisko po zemljar. katastru određenog razreda privredne snage, pa je zatražio ispravak u Zemljišničkoj Knjizi na temelju obrazložena stručnoga mnijenja.

Član 6. Da se gospodarski stručnjaci budu mogli snalaziti u terenu prigodom procjenjivanja privredne vrijednosti zemljišnih čestica, dostavljaće im Zemljišničke Vlasti Nacrte Posjeda i Težadbi novo premjerenih općina, u kojim će Nacrtima biti težadbene vrsti tla označene posebnim bojama unutar urisanih individualnih posjeda. Ovi Nacrti će biti vjerna kopija originalnih Mapa za pojedine općine s istim topografskim brojevima čestica, popunjena u svrhu bolje orijentacije još posebnim terenskim oznakama, imenima rudina i podrudina, imenima čestica i imenima njihovih vlasnika.

Osim toga će dobivati Zemljarinski Katastar od Zemljišničkih Vlasti ovjerovljene prijepise Posjedovnih Listova, u kojima će biti sadržani svi podaci Zemljišničkih Knjiga za pojedine zemljovlasnike.

Član 7. Iza izvršena bonitovanja tla i određenja čistoga prihoda za zemljišne čestice jedne općine dužni su Odjeli Zemljarinskoga Katastra obavijestiti Zemljarinske Vlasti o razredu privredne vrijednosti svake pojedine čestice u posebnim za tu svrhu sastavljenim Iskazima.

Član 8. Na osnovu prijepisa Zemljišničkih Posjedovnih Listova sastavit će se Odjeli Zemljarinskoga Katastra individualne Katastarske Zemljarinske Listove i u njima po česticama označiti čisti katastarski prihod i konačni iznos zemljarine.

Katastarske Zemljarinske Listove dostavljat će Odjeli Zemljarinskog Katastra Poreskim Načelstvima, koja će razrezivati i primati porez.

Član 9 Poreska Nadležstva su dužna točno se držati podataka katastarskih Zemljarinskih Listova, te nisu ovlaštena nikakvih promjena sama u njima izvoditi.

Promjena podataka u Katastarskim Zemljarinskim Listovima smije se izvršiti samo po nalogu Odjela Zemljarinskoga Katastra na prijedlog Zemljišničke Vlasti, a ovo može uslijediti samo na osnovu sudske odluke ili na osnovu privatnopravnog djelovanja pojedinog zemljovlasnika.

Član 10. Izvršenje u tom Zakonu navedenih radova, staranje i nadzor, da se zbudu u duhu ovoga Zakona, spada u nad-

ležnost Generalne Direkcije Neposrednih Poreza pri Ministarstvu Finansija.

Član 11. O svim radovima, koji su ovim Zakonom predviđeni izdat će Generalna Direkcija Neposrednih Poreza posebne potanke Pravilnike u najkraće po mogućnosti vrijeme iza javnoga proglašenja ovoga Zakona.

Član 12. Za one pokrajine, u kojima su već otprije postojale Uredbe Zemljarinskoga Katastra, ukoliko se stara djelovanja tih Uredaba ne bi mogla odmah dovesti u sklad s ovim Zakonom, izdat će Ministarstvo Finansija preko Generalne Direkcije Neposrednih Poreza prelazna naređenja za prevodenje staroga smjera u smjer, koji je označen ovim Zakonom.

РЕГИСТРОВАЊЕ ГЕОДЕТСКИХ ЕЛАБОРАТА КОД ИНЖЕЊЕРСКИХ КОМОРА

Министарство финансија — Одељење катастра и држ. добара у Београду издало је под Бр. 41234/V/38 од 21 нов. 1938 распис по горњем предмету из којег доносимо следеће:

Деобни нацрти, планови и елаборати овлашћених инжењера морају бити регистровани код надлежне инжењерске коморе.

Одредбом § 38 Закона о овлашћеним инжењерима од 30 августа 1937 прописане су извесне дужности, које морају испуњавати државни и самоуправни службеници приликом узимања у поступак пројеката, планова и писмених састава овлашћених инжењера.

У већини случајева ће овлашћени инжењер предавати своје деобне нацрте заједно са доказом о регистрацији земљишнокњижној, односно катастарској власти, али ако је седиште овлашћеног инжењера ван седишта коморе, он може доказ о регистрацији и накнадно поднети, тј. у року од 14 дана, лично, или преко поште, а и сама комора може доказ о регистрацији упутити непосредно земљишнокњижном суду, односно катастарском надлештву. Пошто и деобни план и доказ о регистрацији за тај план носе исти редни број техничког дневника овлашћеног инжењера, то ће управе без тешкоћа моћи тај доказ прикључити деобном плану.

Одредбе Закона о овлашћеним инжењерима тичу се свих писмених састава и цртежа (став 3 § 23 закона) овлашћених инжењера, тј. оних инжењера и геодета који су чланови једне од инжењерских комора. Према томе предње одредбе закона тичу се и деобних нацрта и свих других планова, елабората и писмених састава, које овлашћени инжењери израђују и потписују и предају их на провођење или употребу земљишнокњижним односно катастарским властима (деобни планови у ужем смислу; експроприациони елаборати; парцелације; комасације; катастарски елаборати и операти новог примера или реамбулације; пројекти триангулације и т. сл.). На крају овога расписа даје се списак оних инжењера и геодета који су чланови једне од инжењерских комора а имају овлашћење за геодетско-геометарску праксу, па на које се дакле односи и овај распис.

У вези са напред изложеним наређује се следеће:

1) подручне катастарске власти и њихови службеници не смеју узимати у поступак напред поменуте техничке елаборате, израђене од овлашћених инжењера, ако уз сваки такав поједини технички елаборат није приложен и доказ о његовој регистрацији код надлежне инжењерске коморе, или ако тај доказ не буде накнадно поднет у законском року од 14 дана по пријему рада у надлештву;

2) ако уз технички елаборат није приложен доказ о регистрацији и ако се тај доказ не поднесе и у законском року од 14 дана, елаборат се има вратити неодобрен и без икакве клаузуле овлашћеним инжењеру који га је израдио. У спроводном акту ће се катастарска власт позвати на прописе §§ 23, 24 и 38 Закона о овлашћеним инжењерима. Рок од 14 дана не важи за оне овлашћене инжењере и геодете, који имају своје пословнице у седишту надлежне инжењерске коморе, тј. у Београду, Загребу, Новом Саду, Сплиту, или у Љубљани. Ови инжењери морају предавати властима своје елаборате и деобне нацрте увек заједно са доказом о регистрацији, а у противном случају им се ти нацрти и елаборати имају враћати одмах по пријему на горе поменути начин;

3) претходне тачке 1) и 2) овога наређења важе у свима случајевима када катастарска власт прими елаборат израђен од овлашћеног инжењера, без обзира на то да ли га прими од земљишнокњижног суда, где постоји земљишна књига (§ 51 Правилника за вођење земљишне књиге и чл. 193 Кат. прав. VII део II одељак) или од које друге власти, или непосредно од овлашћеног инжењера где не постоји земљишна књига, или непосредно од овлашћеног инжењера где и постоји земљишна књига а елаборат се подноси катастарској власти ради претходног техничког прегледа или у информативне сврхе, који је последњи случај истакнут у распису овога министарства бр. 9057/V од 16 марта 1938 (Финансијски зборник бр. 12/1938) и у коме се случају наплаћује такса према поменутом распису.

Предње важи за све поменуте техничке елаборате и деобне нацрте израђене од овлашћених инжењера и геодета чланова инжењерских комора без обзира на то да ли су ти елаборати и деобни нацрти из искључивог делокруга овлашћених инжењера или не. Овим се ставља ван снаге распис овога министарства бр 7810/V од 11 марта 1938 године упућен Дунавској финансијској дирекцији.

Поред наведеног, даља последица тога, што су поједини инжењери или геодети чланови инжењерских комора, је та што таква лица у дисциплинском погледу подпадају искључиво под надлежност инжењерских комора, односно дисциплинских већа код тих комора, те за њих важе одредбе главе X (чланови 38 до 45) Уредбе Министра финансија бр. 1100/V од 15 јануара 1932, тј. катастарске власти неће вршити саслушавања ових лица нити изрицати казне по поменутој уредби, пошто за та лица важе одредбе главе VII (§§ 67 до 109) Закона о овлашћеним инжењерима. Али катастарске и друге власти могу подносити пријаве против овлашћених инжењера и геодета надлежним путем због непрописног и неправилног рада или због повреда прописа из чланова 36, 44 и 45 поменуте Уредбе Министра финансија бр. 1100/V-1932.

Доказ о регистрацији једнога деобног плана (нацрта) код инжењерске коморе имао би, на пример, следећи облик:

Београдска инжењерска комора

Београд

Број.....

Катастарској управи,

(или: Финансијској дирекцији, Отсеку за катастар и државна добра
или: Госп. Инж. Н. Н.)

Место.....

У смислу § 23 ст. 3 Закона о овлашћеним инжењерима част нам је известити Вас, да је деобни нацрт за парцелу бр. 201 у катастарској општини А, Среза врачарског, сопственика М. М. из..... који је потписао и оверио овлашћени инжењер Г. Н. Н. и завео у свој технички дневник под бр. 72/938 регистрован у овој комори под

горњим бројем и датумом, те може да буде узет у поступак пошто испуњава и услове ст. 2 и 3 § 24 Закона о овлашћеним инжењерима.

Секретар,
потпис

Претседник,
потпис

Овлашћени инжењери геодети, који су чланови инжењерских комора и за које дакле само важи овај распис, су следећи:

1 На подручју Београдске инжењерске коморе и то:

а) *Врбаска финансијска дирекција:* Инж. Адамовић Душан, Двор на Уни; Геод. Беџировић Хусеин, Дервента; Инж. Салихагић Сулејман, Бања Лука; Инж. Марк Никола, Бихаћ.

б) *Моравска финансијска дирекција:* Инж. Савић Јер. Боривој, Зајечар.

ц) *Дринска Финансијска дирекција:* Инж. Милошевић Живојин, Шабац; Инж. Перић Петар, Бјељина.

д) *Вардарска финансијска дирекција:* Инж. Јанковић Петар, Скопље; Инж. Нешовић Божидар, Скопље; Инж. Хаџи-Наковић Кирил, Скопље; Инж. Вукичевић Павле, Скопље; Инж. Космач Матеј, Скопље.

е) *Дунавска финансијска дирекција (Београд, Земун и Панчево):* Инж. Азриел Давид, Београд; Инж. Аранђеловић Светозар, Београд; Инж. Анђелковић Цветко, Београд; Инж. Атанацковић Ђ. Радмило, Београд; Инж. Божић С. Божидар, Београд; Инж. Бикар Василије, Београд; Инж. Брадиловић Мирко, Београд; Инж. Вукчевић Глигорије, Београд; Инж. Вујић Ранко, Земун; Инж. Владимировић Драгомир, Београд; Инж. Ђурић А. Бранислав, Београд; Инж. Живановић П. Тома, Београд; Инж. Ивошевић Душан, Земун; Инж. Ивановић И. Чедомир, Београд; Инж. Илић И. Љубомир, Београд; Инж. Јовановић М. Милан, Београд; Инж. Јовановић Станиша, Београд; Инж. Каповић Александар, Београд; Инж. Маринковић Јован, Земун; Инж. Мандил Самуило, Београд; Инж. Манојловић Милан, Панчево; Инж. Нахман Марцел, Београд; Инж. Орбан Мартин, Земун; Инж. Прапорчетовић Никола, Београд; Инж. Пећинар Миладин, Београд; Инж. Петровић Јордан, Београд; Инж. Путник Петар, Београд; Инж. Петровић-Обућина Михајло, Београд; Инж. Рашић С. Милош, Београд; Инж. Раденковић Боривој, Београд; Инж. Стојановић Ђ. Михајло, Београд; Инж. Томић Зоран, Панчево; Инж. Цвејић Никола, Земун; Инж. Шијачки М. Коста, Београд; Инж. Швејкар Јан, Београд; Инж. Терзибашић Ана, Београд; Инж. Шубаревић Тодор, Београд; Инж. Швабић Н. Симиша, Београд; Инж. Матејић М. Никола, Београд.

II На подручју Новосадске инжењерске коморе тј. на подручју Дунавске финансијске дирекције (без Београда, Земуна и Панчева): Инж. Аради Јосип, Вршац; Инж. Брајер Александар, Велика Кикинда; Инж. Беде Фрањо, Суботица; Инж. Вукајловић Славко, Рума; Инж. Вебер Хенрик, Кула; Инж. Дракулић Михајло, Сомбор; Инж. Ивковић-Ивандекић Иван, Суботица; Инж. Кемењ Геза, Стара Кањижа; Инж. Каћански Павле-Марко, Жабал; Инж. Кротин Светозар, Сомбор; Геод. Мартинић Вјекослав, Нови Сад; Инж. Матић Миљивој, Нови Сад; Инж. Мачкић Никола, Сремски Карловци; Инж. Молнар Аладар, Вршац; Инж. Нинков Павле (Паја), Петровград; Инж. Пап Ђорђе, Бач. Паланка; Инж. Поповић Давид (Дака), Нови Сад; Инж. Пољак Јован, Сента; Инж. Прокец Елек, Кула; Инж. Перењи Андор, Сента; Инж. Попсв Милан, Ст. Пазова; Инж. Сенци Теодор, Петровград; Инж. Зелнфрајнд Виктор, Сомбор; геод. Сабо Димитрије, Нови Бечеј; Инж. Ферлуга Вјекослав, Смедерево; Инж. Цвиличић Нико, Петровград; Инж. Цибур Геза, Сомбор; Инж. Штајгер-Казал Бела, Нови Сад; Инж. Шумахер Александар, Нови Сад; Инж. Штрас Лав (Лео), Суботица; геод. Пивк Леополд, Нови Сад; Инж. Динер Јован, Кула.

III *На подручју Загребачке инжењерске коморе*, тј. на подручју Савске финансијске дирекције: Инж. Адлер Коломан, Пакрац; геод. Атијас Самуел, Кутина; геод. Батисвајлер Драгутин, Чаковец; Инж. Баретић Иван, Н. Градишка; геод. Вујичић Стјепан, Осиек; геод. Винцетић Блаж, Осиек; Инж. Доминић Максо, Крапина; геод. Гашпаровић Кузма, Жупања; Инж. Делић Федор, Загреб; геод. Ђурски Драгутин, Загреб; Инж. Јузбашић Станко, Осиек; Инж. Колибаш Фрањо, Загреб; Инж. Кабалин Никола, Загреб; Инж. Коренић Максо, Загреб; Инж. Кадержавек Артур, Вараждин; Инж. Марић Никола, Карловац; Инж. Петај Вељко, Загреб; Инж. Пири Иван, Осиек; Инж. Ровешњак Стјепан, Загреб; геод. Робек Иво, Слав. Брод; геод. Смаилбеговић Суљо, Баково; Инж. Суханек Иван, Осиек; Инж. Стиасни Велимир, Загреб; Инж. Савић-Носан Стјепан, Загреб; Инж. Фунтак Фрањо, Вуковар; геод. Хоге Иван, Винковци; Инж. Хофман Тодор, Загреб; геод. Цехнер Људевит, Бјеловар; Инж. Црнић Маго, Загреб; Инж. Церњак Стјепан, Загреб; геод. Шкиљан Иван, Крижевци; Инж. Шпилер Аурел, Загреб; Инж. Шпилер Драгутин, Загреб; Инж. Шега Фердо, Загреб; геод. Летфус Отокар, Бераци (срез Слав. Брод).

IV *На подручју Сплитске инжењерске коморе*, тј. на подручју Приморске финансијске дирекције: Инж. Смодлака Ј. Хранко, Сплит; Инж. Шуховић Владимир, Шибеник; Инж. Јуричић Владоје, Книн.

V *На подручју Љубљанске инжењерске коморе*, тј. на подручју Дравске финансијске дирекције: Инж. Чрњач Јосип, Љубљана; геод. Лозар Матија, Љубљана.

ВЕСТИ

25 новембра 1938 год. после дугог и тешког боловања умро је у болници у Ивањици Никола Бакочевић, геоматар из Јагодине, у 30 год. живота.

Рођен у Подгорици, где је завршио основну школу и гимназију, одлази у Војну академију, одакле је изишао као наредник и уписао се у средњу техничку школу. По свршеној школи ступио је у службу у Одељење катастра и службовао у Пожаревцу, Аранђеловцу, Тополи, Шапцу, Љубовији и Јагодини.

Пок. Никола разболео се први пут 1934 год. на раду у срезу Азбуковачком од запаљења плућа. Шестомесечно боловање у Љубовији нагризало је његов и иначе слаб организам, тако да су последице те болести, напорни теренски рад и неподесна клима Моравског краја допринели ширењу болести, која га је на крају и сахранила. По други се пут разболео у мају месецу 1938 године на раду у Јагодини. Боловао је у болницама у Јагодини и Београду до 1 новембра.

Пошао је тражећи лека својој бољци у Ивањицу, где је и умро. На заузимање начелника Одељења катастра г. Др. Краља био му је одобрен пријем у санаторијуму на Венцу али он због изнемоглости није могао поћи.

† НИКОЛА БАКОЧЕВИЋ

Умро је остављајући за собом старе родитеље, супругу и двоје ситне деце.

Пок. Никола био је, како у животу тако и у служби одличан друг, човек и службеник, што се дало видети по интересовању које су показали за његову болест, другови, пријатељи и све старешине до Начелника Одељења.

У приватном животу имао је широк круг пријатеља нарочито у спортским круговима. Бавио се активно спортом све до болести.

Неумитна смрт отргла је родитељима јединца а супрузи и деци јединог хранитеља баш онда када им је био свима највише потребан. Отишао је трагом многих и многих наших другова изнурен болешћу и тешким радом на терену. Поклонимо се сени пок. Николе. Слава му.

*

Овом приликом одељак у Јагодини у име своје и у име породице пок. Николе Бакочевића одаје хвалу г. Начелнику Одељења катастра и држ. добара који се очински старао о покојном Николи, његовим старешинама, шефу кат. управе у Ивањици и Задрузи геометара за штедњу и кредит на додељеној помоћи.

Нека је хвала катастарским секцијама које су се одазвале апелу овог одељка, и својим прилозима потпомогле њега и његову породицу.

Хвала свима који су на било који начин саучествовали у болу за нашим Николом.

Одељак удружења Јагодина

САРАДНИКЕ ГЛАСНИКА

молимо да чланке, дописе и notiце
за први број (јануар—фебруар)
1939 године пошаљу уредништву
најдаље до 15 фебруара о. г.

**НАГРАДЕ ГЕОМЕТРИМА — ДРЖАВНИМ ЧИНОВНИЦИМА
КАО СУДСКИМ ВЕШТАЦИМА**

Оделење катастра и државних добара дало је под бр. 35283/V 3 октобра 1933 год. по питању одређивања и висине награде геометрима државним чиновницима кад на захтев судова учествују као судски вештаци приликом извиђајних радњи или констатација на лицу места, следеће објашњење:

По одредби чл. 49 Правилника VII део II одељак за одржавање катастра путни рачуни подносе се отсеку за катастар и државна добра при надлежној финансијској дирекцији на преглед и одобрење, изузев оне путне рачуне који по постојећим прописима спадају у надлежност за преглед и одобрење којој другој власти.

По § 461 Закона о судском поступку у грађанским парницама вештак има право на накнаду проузрокованих му трошкова, на одштету за дангубу и на награду за труд. По мишљењу овог Министарства геометрима у државној служби припада на име накнаде трошкова све оно што имају на својим службеним путовањима државни чиновници по Уредби о накнади путних и селидбених трошкова. За дангубу не припада им ништа, јер они примају у данима вештачења своју плату, дакле нису ничим оштећени. Трећи део је награде, коју треба да суд оцени према величини уложеног труда и важности посла.

Према одредби става 3 истог параграфа одмеравање вештачких пристожби вршиће се сходно прописима § 443 истог закона (Г. П. П.)

По § 443 Г. П. П. парнични суд односно одређени или замољени судија одмериће износ, који ће се у име трошкова накнадити сведоку, а по напред цитираној одредби и вештаку.

Разумљиво је, да ће се вештацима одређивати награда према оцени свих конкретних услова и околности.

Министарство правде под бр. 104030 од 21 октобра 1938 усвојило је предњи распис овог Министарства и доставило га свима апелационим судовима.

ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА СТРУКУ ИНЖЕЊЕРА ГЕОДЕТА. Министарство финансија издало је овлашћења за обављање јавне праксе и струке инжењера геодета: геодети Вучковић Николи из Оцака, геодети Беђировић Хусеину из Дервенте, геодети Ђурски Драгутину из Загреба и геодети Сабо Димитрију из Новог Бечеја. Сва овлашћења важе за целу територију Краљевине и за техничке радове код комасације земљишта.

НОВА ОВЛАШЋЕЊА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈАВНИХ ГЕОДЕТСКО-ГЕОМЕТАРСКИХ РАДОВА. Министарство финансија издало је следећа нова овлашћења за извођење јавно геодетско-геометарских радова са важењем за целу територију Краљевине а без права на вршење техничких радова код комасације земљишта: Козомарићу Богољубу геометру из Вршца са седиштем пословнице у Вршцу, Инж. Динеру Јовану из Куле са седиштем пословнице у Кули, Крњоулу Ивану геометру из Дарувара са седиштем пословнице у Дарувару, Глигоријевићу Митру вишем кат. инспектору у пензији из Коњица са седиштем пословнице у Коњицу и Дембићу Јурају кат. геометру у пензији из Врапча са седиштем пословнице у Врапчу.

ПРЕСЕЛЕЊЕ ПОСЛОВНИЦА ОВЛ. ГЕОДЕТА И ГЕОМЕТАРА Инж. Космач Матеј овл. геометар преселио је своју пословницу из Камника у Скопље; Колић Милан овл. геометар из Вараждина преселио је своју пословницу у Кустошију; Мајнарић Анте овл. геометар преселио је своју пословницу из Бачке Паланке у Нови Сад; Бабник Филип геодета преселио је своју пословницу из Крања у Љубљану; Љубибратић Бранислав овл. геометар преселио је своју пословницу из Лудбрега у Нови Мароф.

ОБРАЗОВАЊЕ НОВИХ КАТАСТАРСКИХ УПРАВА. За срез брзопаланачки образована је нова Катастарска управа са седиштем у Јабуковцу. За подручје среза петрињског образована је нова Катастарска управа са седиштем у Петрињи. За срезове раванички и деспотовачки основана је нова Катастарска управа са седиштем у Ђуприји. За срез делнички и чабарски образована је нова Катастарска управа са седиштем у Делницама.

УРЕДНИШТВО БИБЛИОТЕКЕ „ГЕОМЕТАР“ обавештава своје читаоце да није у могућности да изда свој Геометарски годишњак за 1939 годину. До овога је дошло због све мањег броја читалаца, док је цена штампи, хартији и изради знатно поскупила, тако да су трошкови око издања годишњака за 1938 годину још остали непокривени. Такав је исти случај и код књига „Основи фотограметрије“ и „Рачун изравнавања“ чији трошкови издавања нису ни са $\frac{2}{3}$ покривени.

Како уредништво није хтело приступити повишетку цени годишњака, то је донета одлука да се са издавањем престане, до бољих прилика.

У исто време уредништво овим путем захваљује својим досадашњим читаоцима на пажњи коју су указали издању годишњака.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ КАТАСТАРСКЕ СЛУЖБЕ ЗА 1939 ГОД. Прву годину издавања Катастарске службе завршили смо и тиме испунили — и поред материјалних тешкоћа — у целости постављени задатак за 1938. год. Средили смо и сабрали у једну целину велик број законодавства који засеца у катастарску струку као и сва начелна

важна решења и расписе који се односе на катастар, за пуна три годишта.

Наш задатак није завршен. Обимна је још материја катастарског законодавства и велика је још збирка постојећих расписа, па није потребно нарочито нагласити потребу даљег излагања Катастарске службе.

У 1939 год. настављамо са издавањем Катастарске службе са једном врло важном изменом у корист наших претплатника. Лист Катастарска служба издаће се у 1939 год. само у две свеске — књиге, а не као досада у 24 свезака. Једна свеска биће наставак збирке катастарског законодавства, а друга свеска биће наставак збирке постојећих расписа из преосталих годишта. Цена Катастарској служби остаје иста (Дин. 120 за обе књиге) формат листа (24×16), број страна (768) као и штампа остаје у свему иста као и у прошлој год. Овим начином издавања Катастарске службе желимо пре свега постићи то, да сваки наш претплатник добије Катастарску службу повезану по материји, чиме ће се поред осталог постићи и то, да се поједини бројеви Катастарске службе не кваре и губе код експедиције.

Катастарску службу повезану у књигу у 1939. год. издаћемо у ограниченем броју само за пријављене претплатнике. Ради тога молимо све наше претплатнике који желе претплату на Катастарску службу продужити и у 1939. год. да одмах попуне послату пријаву и доставе је уредништву ради уношења у списак претплатника за 1939. год. Исто тако извештавамо, да је потребно претплату за целу 1939. год. наказы чеком бр. 59283 — Катастарска служба уредништво Нови Сад најдаље до 15 маја 1939. год.

Прва књига Катастарске службе изаћи ће из штампе 1. VII. 1939. године.

Молимо све наше претплатнике, да се овом позиву одазову и у што већем броју пријаве за претплату у 1939. год. како би уредништво добило материјалних могућности настављања рада на сређивању и штампању катастарског законодавства. Препоручите наш лист свим Вашим познаницима и пријатељима који имају везе са катастром, јер само тако моћи ћемо успешно завршити започети рад користан свима нама.

Уредништво „Катастарске службе“

ОДЛИКОВАЊА. — Указом у име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници одликовали су:

Орденом Југословенске Круне IV реда: Ганса Ш. Рихарда, фин. саветника Дринске финансијске дирекције;

Орденом Светог Саве IV реда: Бриншека И. Станислава, фин. саветника Дравске финан. дирекције; Дидека Ј. Рудолфа, вишег кат. инспектора Катастарске управе Цеље; Зупанчића Ф. Фрању, кат. инспектора Катастарске управе Крањ; Иванчића М. Матију, в. кат. инспектора Катастарске управе Сплит; Плацеријано Т. Оскара, в. кат. инспектора Дунавске финансијске дирекције; Трајбара В. Игњата в. кат. инспектора Катастарске управе Славонска Пожега; Беначека Ј. Милана, в. кат. инспектора, Зетске финансијске дирекције; Куншнера В. Ивана, в. кат. инспектора Катастарске управе Бјелина;

Орденом Југословенске Круне V реда Томашића А. Драгутина в. кат. геометра, Катастарске управе Сењ.

Орденом Светог Саве V реда: Алерханд Ј. Јосипа, в. кат. геометра Катастарске управе Ливно; Адамовић Н. Драгољуба, в. кат. геометра Катастарске управе Зворник.

УНАПРЕЂЕНИ СУ: за катастарске геометре 8 положајне групе: Јарц Херман, Каведић, Милинко, Триковић Раденко, Шилић Иван, Малигин Никола и Тошевић Крум, катастарски помоћни геометри 9 положајне групе; за катастарске геометре 8 положајне групе, катастарски помоћни геометри 9 положајне групе: Мерксамер Алфред, Ката-

старске управе у Новој Градишки, Антуновић Антун, Катастарске управе у Срем. Карловцима, Чичић Јован, Катастарске управе у Срем. Карловцима, Чичић Јован, Катастарске управе у Обреновцу, Унгаров Бруно, Катастарске управе у Книну, Супанчић Антон, Катастарске управе у Великом Орашју, Куреш Обрад, Катастарске управе у Рачи крагујевачкој, Мијовић Драгутин, Катастарске управе у Дарувару, Лизатовић Ђуро, Катастарске управе у Бенковцу и Томић Мирко, Финансијске дирекције у Сплиту.

ПРЕМЕШТЕНИ СУ: Цакелић Љубомир, геометар 9 пол. групе Министарства финансија — Одељења катастра и државних добара у Катастарску управу у Прњавору; Јанковић К. Живота, к. и п. геометар 9 пол. групе Катастарске управе у Великом Градишту у Министарство финансија; Цакелић Љубомир, к. и п. геометар 9 пол. групе Катастарске управе у Прњавору; у Министарство финансија — Одељење Катастра и државних добара; Станковић-Јовић Станко, к. и п. геометар 9 пол. групе Катастарске управе у Срем. Митровици, у Катастарску управу у Смедерево; Поп-Митић Светислав, к. и п. геометар 9 положајне групе Катастарске управе у Кладову у Катастарску управу у Панчеву; Бауер Антон, к. п. геометар 9 положајне групе Катастарске управе у Чаковцу у Катастарску управу у Делницама; Дракулић Војислав, к. п. геометар 9 пол. групе Катастарске управе у Кореници у Катастарску управу у Прилепу; Вујичић Василије, к. п. геометар 9 пол. групе Министарства финансија у Катастарску управу у Кореници; Димић Л. Милан, к. п. геометар 9 пол. групе Министарства финансија у Катастарску управу у Великом Градишту; Фалатов Иван, к. геометар 8 положајне групе Катастарске управе у Копривници у Катастарску управу у Чаковцу; Маршанић Лавослав, к. геометар 8 пол. групе Катастарске управе у Супетру у Катастарску управу у Обреновцу; Чичић Јован, к. геометар 8 пол. групе Катастарске управе у Обреновцу у Катастарску управу у Вел. Градишту и Жежелић Филип, геометар 8 пол. групе Катастарске управе у Вел. Градишту у Катастарску управу у Петрињи.

БИБЛИОТЕКА ГЕОМЕТАР

Има на продају следеће књиге:

3 свеска: *Ректификација и употреба геодетских инструмената*. Цена 25.— динара.

4 свеска: *Инструменти за израду планова и рачунање површина*. Цена 30.— динара.

Геометарски годишњак за 1934 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1935 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1936 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1937 год. Цена 20.— дин.

Поруџбине код: Инж. Ил. Живковић, Београд, Адмирала Гепрата 68.

Власник за Главну управу Удружења геометара и геодета **Стеван Видак**, овлашћени цивилни геометар, Нови Сад, Трг. Кнегиње Зорке 16
За редакцију одговара, **Кужник Мате**, кат. геометар, Нови Сад (Катастарска управа).

Штампарија Дунавске бановине, Нови Сад, Ђуре Јакшића ул. 14
телефон 27-81 (Управник Д. К. Тодоровић). 183-39